

**Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Здобувач ступеня доктора філософії **Володимир МАТІЄВСЬКИЙ**, 1977 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 1999 році ДЗ «Луганський державний педагогічний університет імені Тараса Шевченка» за спеціальністю «Математика та інформатика» й отримав кваліфікацію вчителя математики та основ інформатики.

У 2001 році закінчив ДЗ «Луганський державний педагогічний університет імені Тараса Шевченка», отримав кваліфікацію магістра математики.

У 2023 році закінчив ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» й отримав кваліфікацію магістра за спеціальністю «Комп'ютерна інженерія».

У 2022 році був зарахованим до аспірантури ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки.

З 2023 року працює старшим викладачем кафедри комп'ютерних систем, мереж та кібербезпеки у «Національному університеті біоресурсів і природокористування України» (м. Київ).

Виконав акредитовану освітньо-наукову програму з галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом №113-ОД Вченої ради ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (м. Лубни, Полтавської обл.) від «26» червня 2026 року № 12, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – **Леоніда ВАХОВСЬКОГО**, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри спеціальної освіти, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Рецензентів –

Світлани ШЕХАВЦОВОЇ, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри педагогіки, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»;

Миколи СЕМЕНОВА, кандидата педагогічних наук, доцента, завідувача кафедри інформаційних технологій та систем, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Офіційних опонентів –

Яни ТОПОЛЬНИК, доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри педагогіки вищої школи, ДНВЗ «Донбаський державний педагогічний університет»;

Олени КІН, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри освітології та інноваційної педагогіки, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

на засіданні «04» вересня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка **Володимир МАТІЄВСЬКОМУ** на підставі публічного захисту дисертації «Формування методологічної компетентності майбутніх фахівців з комп'ютерної інженерії засобами технологій проблемно зорієнтованого навчання» за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки.

Дисертацію виконано в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (м. Лубни Полтавської обл.), Міністерство освіти і науки України.

Науковий керівник – **Людмила БУТЕНКО**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису згідно вимог пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Здобувач має 14 публікацій: 4 статті у наукових фахових виданнях, з них 1 – у співавторстві; 9 публікацій апробаційного характеру, з них – 3 у співавторстві; навчальний посібник у співавторстві, серед них:

1. Прилипко В. М., Сохань І. В., **Матієвський В. В.** Інноваційні методики у вищій освіті як відповідь на виклики війни в Україні. *Академічні візії*. 2024. Вип. 32. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.12531404>

2. **Матієвський В. В.** Проблемно зорієнтоване навчання у вищій школі: сучасні підходи, моделі та методи. *Освіта та педагогічна наука*. 2025. № 2(189). С. 68–78. DOI: [https://doi.org/10.12958/2227-2747-2025-2\(189\)-68-78](https://doi.org/10.12958/2227-2747-2025-2(189)-68-78)

3. **Матієвський В. В.** Методологічна компетентність майбутніх фахівців з комп'ютерної інженерії: сутність, функції, структура. *Вісник науки та освіти*. 2026. № 4 (46). С. 4026–4040. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-4\(46\)-4026-4040](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-4(46)-4026-4040)

4. **Матієвський В. В.** Мотиваційний компонент методологічної компетентності майбутніх фахівців з комп'ютерної інженерії: сутність та особливості формування у процесі професійної підготовки. *Педагогічна академія: наукові записки*. 2026. № 29. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.20577833>

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Яна ТОПОЛЬНИК, офіційний опонент, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки вищої школи, ДНУЗ «Донбаський державний педагогічний університет»:

1. У роботі ґрунтовно схарактеризовано функції методологічної компетентності майбутнього фахівця з комп'ютерної інженерії, однак взаємозв'язок виокремлених семи функцій із п'ятикомпонентною структурою та відповідною системою критеріїв не завжди простежується достатньо чітко. Зокрема, доцільно було б більш виразно показати, у межах яких компонентів і діагностичних показників операціоналізуються нормативно-регулятивна, прогностична та преадаптивна функції методологічної компетентності. Така конкретизація посилює внутрішню логіку авторської структурно-функційної моделі досліджуваного феномену.

2. У дисертації використано значну кількість діагностичних методик, результати яких мають різну природу та представлені в різних шкалах оцінювання. У зв'язку з цим більш докладного висвітлення потребує алгоритм інтеграції результатів окремих методик у показники за відповідними критеріями та подальшого визначення узагальненого рівня сформованості методологічної компетентності майбутніх фахівців з комп'ютерної інженерії. Зокрема, доцільно було б конкретизувати принципи співвіднесення результатів різних методик, вагу окремих показників та процедуру віднесення здобувачів до високого, середнього або низького рівня сформованості досліджуваної компетентності.

3. Позитивно оцінюючи прагнення автора забезпечити комплексність діагностики досліджуваного феномену, вважаємо, що додаткового теоретико методологічного обґрунтування потребує доцільність віднесення окремих загальнопсихологічних характеристик, зокрема потреби у спілкуванні, толерантності до невизначеності, здатності до саморозвитку, функціонально-рольових позицій у команді, саме до показників методологічної компетентності майбутнього фахівця з комп'ютерної інженерії. Більш чітке розмежування власне методологічних характеристик і ширших професійно-особистісних якостей сприяло б посиленню обґрунтованості діагностичної моделі дослідження. У технічному оформленні роботи та в тексті є окремі помилки.

4. У дисертації достатньо детально репрезентовано зміст формувального впливу в експериментальній групі, тоді як організацію навчання в контрольній групі, яку автор визначає як «традиційний формат освітнього процесу», схарактеризовано значно меншою мірою. Доцільно було б конкретизувати, які параметри освітнього процесу в експериментальній і контрольній групах були еквівалентними, а які становили власне експериментальну змінну. Це дозволило б більш чітко простежити причинно-наслідковий зв'язок між реалізацією визначених педагогічних умов та одержаними результатами дослідно-експериментальної роботи.

5. Попри ґрунтовний аналіз сутності Problem-Based Learning, у практичній частині дослідження межі поняття «технології проблемно зорієнтованого навчання» дещо розширюються за рахунок включення проєктного навчання, кейс-технології, міні-хакатонів, тренінгових і симуляційних форм роботи. На нашу думку, більш чітка авторська типологія використаних засобів із визначенням, які з них безпосередньо реалізують модель PBL, а які є

суміжними технологіями, формами або методами, інтегрованими в авторську систему, посилює концептуальну визначеність практичної частини дисертації.

Олена КІН, офіційний опонент, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди:

1. Позитивно оцінюючи обґрунтовану автором структуру методологічної компетентності майбутніх фахівців із комп'ютерної інженерії, зазначимо, що її зв'язок із розробленою критеріально-діагностичною системою доцільно було б представити більш виразно. У характеристиці компонентів досліджуваної компетентності (с. 71-76) охоплено широкий комплекс професійно значущих знань, здатностей і способів діяльності. Водночас запропоновані на с. 111-112 показники не повною мірою відображають їх зміст. Зокрема, когнітивний компонент передбачає знання теорії систем, принципів і логіки побудови обчислювальних процесів, праксеологічно-технологічний - володіння методами моделювання, проєктування, діагностики, верифікації та тестування комп'ютерних систем, проте у відповідних показниках ці аспекти безпосередньо не конкретизовано. Повніше узгодження змісту структурних компонентів із критеріями посилило б цілісність запропонованої автором системи діагностики.

2. Практичну цінність роботи посилив би аналіз утруднень, з якими зіткнувся автор під час реалізації експериментального задуму, а також способів їх подолання. Висвітлення таких аспектів дало б змогу повніше представити досвід реалізації визначених педагогічних умов і врахувати його під час використання результатів дослідження в інших закладах вищої освіти.

3. Зважаючи на вагомий навчально-методичний доробок автора, подальшому практичному використанню результатів дослідження сприяло б його систематизоване представлення у форматі методичних рекомендацій для науково-педагогічних працівників щодо формування методологічної компетентності майбутніх фахівців і засобами технологій проблемно зорієнтованого навчання. Це розширило б можливості впровадження напрацьованого досвіду в освітній процес закладів вищої освіти.

4. Результати дослідження впроваджено в освітній процес трьох закладів вищої освіти, що засвідчує їх практичну значущість. Водночас робота значно виграла б, якби автор розширив географію впровадження одержаних результатів, залучивши заклади вищої освіти з інших регіонів України, у яких здійснюється підготовка майбутніх фахівців із комп'ютерної інженерії.

Світлана ШЕХАВЦОВА, рецензент, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»:

1. У підрозділі 1.1. дисертації представлено аналіз понятійно-категорійного поля дослідження, зокрема акцентовано увагу на таких дотичних до проблеми методологічної компетентності фахівців різного профілю поняттях, як методологічна культура, дослідницька компетентність. Разом з тим, окремі положення теоретичного аналізу зазначених понять набули б більшої вагомості за умови позначення подальшого їхнього використання для обґрунтування сутності та структури поняття «методологічна компетентність майбутнього фахівця з комп'ютерної інженерії».

2. Підрозділ 1.3 дисертації присвячено викладу загальних положень проблемно зорієнтованого підходу у вищій школі. Однак, теоретико-методичні позиції щодо використання технологій проблемно зорієнтованого підходу саме у професійній підготовці майбутніх фахівців з комп'ютерної інженерії сконцентровано у підрозділу 2.1. при обґрунтуванні відповідних педагогічних умов. Вважаємо за доцільне частину цього матеріалу подати у тексті підрозділу 1.3 з метою підтвердження актуальності означеного підходу для професійної підготовки фахівців ІТ-сфери.

3. У межах проблемно зорієнтованого навчання суттєвою є роль викладача як фасилітатора та наставника. Було б доцільно представити методичний супровід підготовки викладачів до реалізації таких функцій та технологій проблемно зорієнтованого навчання в цілому з урахуванням наступності відповідних освітніх компонентів.

4. Текст роботи не дає вичерпної відповіді на запитання: як автору вдалося уникнути суб'єктивізму при оцінюванні самого *процесу* методологічного мислення студентів, коли кінцевий технічний результат (продукт) може бути задовільним, а сам метод його досягнення – недостатньо релевантним?

5. Окремі практичні матеріали другого розділу роботи, які є достатньо об'ємними, доцільно було подати у додатках дисертації.

Микола СЕМЕНОВ, рецензент, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри інформаційних технологій та систем, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»:

1. Потребує уточнення змістовий опис когнітивного та праксеологічно технологічного компонентів методологічної компетентності майбутніх фахівців з комп'ютерної інженерії. Зокрема, когнітивний компонент доцільно доповнити знанням загальнонаукових і системних методів пізнання в їх проєкції на інженерну діяльність: методів формалізації та математичного моделювання обчислювальних процесів, принципів системного аналізу та декомпозиції складних технічних об'єктів, основ верифікації та валідації інженерних рішень. Праксеологічно-технологічний компонент варто конкретизувати через уміння застосовувати методи алгоритмічного проєктування, здійснювати порівняльний аналіз архітектурних рішень (наприклад, вибір між мікроконтролерною та FPGA-реалізацією), використовувати методи симуляції та прототипування цифрових схем у середовищах схемотехнічного моделювання..

2. У першому (теоретичному) розділі дисертаційної роботи доцільно було б представити ширший порівняльний аналіз зарубіжних моделей та стратегій проблемно зорієнтованого навчання, зокрема досвіду Маастрихтського університету чи Макмастерської моделі, які побіжно згадуються в роботі з точки зору їхньої адаптивності до реалій української вищої школи..

3. У підрозділі 1.2. представлено функції методологічної компетентності. Доцільно уніфікувати структуру опису всіх функцій, додавши релевантні ІТ-прикладні до кожної з них, а також уточнити трактування комунікативної функції з точки зору акценту на методологію командної взаємодії в інженерних проєктах (наприклад, крос-функціональна взаємодія між Hardware та Software інженерами).

4. У дисертації наведено приклади кейсів різного типу, проблемних завдань і т. п. для здобувачів вищої освіти спеціальності 123 «Комп'ютерна інженерія» у межах конкретних освітніх компонентів. Однак, потребує додаткової уваги проблема оцінювання результатів навчальної діяльності студентів, визначення критеріїв оцінювання у межах тих чи інших освітніх компонентів.

5. Методологічна компетентність фахівців – це індивідуальне особистісно професійне утворення. Разом з тим, у дисертації достатню увагу приділено формуванню навичок командної роботи, що зумовлює необхідність більш чіткого увиразнення співвідношення між індивідуальним виміром методологічної компетентності та специфікою її реалізації в умовах колективного розв'язання складних інженерних чи дослідницьких завдань.

6. З появою генеративного AI як студенти, так і професіонали подекуди делегують AI як технічну, так і методологічну частину вирішення проблем (пошук архітектурних рішень, аналіз варіантів тощо). Відповідно потребує додаткового аналізу та представлення особливостей формування методологічної компетентності студентів зазначеної спеціальності саме в умовах використання інструментів штучного інтелекту.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ID 15584 присуджує Володимирі МАТІЄВСЬКОМУ ступінь доктора філософії з галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки. Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради _____

Леонід ВАХОВСЬКИЙ

Олена КАРАМАН